

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, XXX
SANTE/2023/2217
(POOL/G1/2023/2217/2217-EN.docx)
[...] (2023) XXX draft

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Beschikking 2003/17/EG van de Raad wat betreft de gelijkwaardigheid van in de Republiek Moldavië verrichte veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van groenvoedergewassen en de gelijkwaardigheid van in de Republiek Moldavië voortgebracht zaaizaad van groenvoedergewassen, en wat betreft de gelijkwaardigheid van in Oekraïne verrichte veldkeuringen van gewassen voor de teelt van bietenzaad en gewassen voor de teelt van zaaizaad van oliehoudende gewassen en de gelijkwaardigheid van in Oekraïne voortgebracht bietenzaad en zaaizaad van oliehoudende gewassen

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bij Beschikking 2003/17/EG van de Raad wordt gelijkwaardigheid toegekend aan veldkeuringen en de productie van zaaizaad van bepaalde soorten die in bepaalde landen buiten de EU overeenkomstig de Richtlijnen 66/401/EEG, 66/402/EEG, 2002/55/EG, 2002/54/EG en 2002/57/EG van de Raad plaatsvinden. De nationale bepalingen waaraan het in die landen geoogste en gecontroleerde zaaizaad wordt onderworpen, bieden ten aanzien van de eigenschappen van het zaad en van de regelingen voor het onderzoek van het zaad, het waarborgen van de rasechtheid, de merking en de controle, dezelfde garanties als de bepalingen die gelden voor in de Europese Unie geoogst en gecontroleerd zaad. Dat systeem van gelijkwaardigheid draagt bij tot de instandhouding van het continue aanbod van zaaizaad van zeer goede kwaliteit in de Unie.

De Republiek Moldavië is sinds 2018 in die lijst met niet-EU-landen opgenomen wat betreft zaaigranen, groentezaad en zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen. In 2022 heeft de Republiek Moldavië bij de Commissie een verzoek ingediend om zaaizaad van groenvoedergewassen onder de bij Beschikking 2003/17/EG van de Raad vastgestelde gelijkwaardigheid te laten vallen.

Oekraïne is sinds 2020 opgenomen in die lijst met niet-EU-landen wat zaaigranen betreft. In 2022 heeft Oekraïne bij de Commissie een verzoek ingediend om zaaizaad van bieten, zonnebloemen en koolzaad onder de bij Beschikking 2003/17/EG van de Raad vastgestelde gelijkwaardigheid te laten vallen. In 2023 heeft Oekraïne een aanvullend verzoek voor zaaizaad van sojabonen ingediend.

Naar aanleiding van deze verzoeken heeft de Commissie de toepasselijke wetgeving van de Republiek Moldavië en Oekraïne onderzocht. Daarin werd geconcludeerd dat de in die landen geldende voorschriften en systemen gelijkwaardig zijn aan die van de Unie en dezelfde garanties bieden als het systeem van de Unie.

Het voorstel heeft als doel de gelijkwaardigheid aan de EU-voorschriften te verlenen voor zaaizaad van groenvoedergewassen dat in de Republiek Moldavië wordt geproduceerd en door de autoriteiten van de Republiek Moldavië officieel is gecertificeerd, evenals voor zaaizaad van bieten, zonnebloemen en koolzaad dat in Oekraïne is geproduceerd en door de Oekraïense autoriteiten officieel is gecertificeerd. Hierdoor zal het mogelijk worden om zaaizaad van deze soorten uit de respectieve landen in de EU in te voeren.

Het voorstel zal derhalve de handel in zaaizaad tussen de Republiek Moldavië en de EU en tussen Oekraïne en de EU stimuleren. Bedrijven die het recht hebben om rassen te vermeerderen die zijn opgenomen in de gemeenschappelijke rassenlijst van de EU, kunnen erdoor investeren in de productiecapaciteit voor zaaizaad in die landen. Dit zal in de EU gevestigde bedrijven in staat stellen om hun productiegebieden voor zaaizaad te diversifiëren en zo bij te dragen tot het beperken van risico's en de continue aanvoer van zaaizaad van zeer goede kwaliteit in de EU te behouden.

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Dit voorstel betreft de technische uitvoering van bestaande voorschriften en is dus verenigbaar met bestaande bepalingen op het beleidsterrein betreffende het in de handel brengen van zaden.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Met dit voorstel wordt een soepele voortzetting van de handel in zaaizaad beoogd en een continue voorziening van zaaizaad van zeer goede kwaliteit in de Unie gewaarborgd en het is daarmee in overeenstemming met de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Bovendien is dit voorstel in overeenstemming met de doelstellingen van de associatieovereenkomsten EU-Oekraïne en EU-Moldavië, omdat het de handel in zaaizaad dat aan de regels van de Unie voldoet, zal stimuleren.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag van deze handeling is artikel 43, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (“VWEU”), dat het Europees Parlement en de Raad de bevoegdheid verleent om bepalingen vast te stellen die nodig zijn om de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid na te streven.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het VWEU kwalificeert landbouw als gedeelde bevoegdheid van de EU en haar lidstaten. De sector, met inbegrip van de voorschriften inzake het in de handel brengen van zaaizaad, is echter grotendeels op EU-niveau gereguleerd. Daarom is wetgeving op dit gebied overeenkomstig artikel 2, lid 2, VWEU overwegend een bevoegdheid voor de EU-instellingen. De voorschriften voor zaaizaad worden op het niveau van de Unie geregeld. Om ervoor te zorgen dat ingevoerd zaaizaad vrij kan circuleren in de eengemaakte markt, is actie op het niveau van de Unie noodzakelijk.

- **Evenredigheid**

Dit is de enige mogelijke vorm van optreden van de Unie om het nagestreefde doel te bereiken.

- **Keuze van het instrument**

In het rechtsinstrument wordt voorzien in artikel 43, lid 2, VWEU en de relevante secundaire wetgeving: artikel 16, lid 1, van Richtlijn 66/401/EEG, artikel 23, lid 1, van Richtlijn 2002/54/EG en artikel 20, lid 1, van Richtlijn 2002/57/EG.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Er zijn geen openbare raadplegingen gehouden, aangezien dit een technisch initiatief is dat van beperkt belang is voor het grote publiek. Bovendien zijn er geen gerichte raadplegingen van belanghebbenden geweest, aangezien aan de Republiek Moldavië en Oekraïne voor andere gewassen reeds gelijkwaardigheid met de EU-voorschriften is verleend wat betreft zaaizaad en veldkeuringen voor gewassen voor de teelt van zaaizaad.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De Commissie heeft de desbetreffende wetgeving van de Republiek Moldavië en Oekraïne onderzocht. Bovendien heeft zij, op basis van inspecties die eerder door haar diensten in die landen werden uitgevoerd, verslagen opgesteld met informatie die het initiatief rechtvaardigt. Daarnaast zijn beide landen toegelaten tot de relevante zaaizaadregelingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor de certificering van rassen van zaaizaad in de internationale handel, en beschikken zij over zaadlaboratoria die zijn erkend door de International Seed Testing Association (ISTA). De EU en haar lidstaten zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van de OESO-programma's en de ISTA-methoden. De EU-wetgeving is daarop gebaseerd en de uitvoer van zaaizaad van de lidstaten naar derde landen vindt plaats overeenkomstig de bepalingen daarvan.

- **Effectbeoordeling**

Dit is een besluit van louter technische aard ter uitvoering van bestaande regels. De gelijkwaardigheid van in derde landen uitgevoerde veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad en de gelijkwaardigheid van in derde landen voortgebracht zaaizaad wordt bepaald op basis van OESO-programma's voor de certificering van rassen van zaaizaad in het internationale handelsverkeer en de methoden van de International Seed Testing Association (ISTA). Er worden geen significante economische, sociale of milieugevolgen verwacht, een effectbeoordeling is dus niet gerechtvaardigd.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Dit voorstel houdt geen verband met Refit. Het voorstel heeft geen gevolgen voor de nalevingskosten voor de exploitanten. De “digitale controle” is niet van toepassing op dit voorstel.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Er zijn geen uitvoeringsplanning of regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage vereist.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De enige materiële bepaling in het voorstel verleent gelijkwaardigheid aan het toepasselijke recht van de Unie:

- a) wat betreft de veldkeuringen die in de Republiek Moldavië voor gewassen voor de teelt van zaaizaad van groenvoedergewassen worden uitgevoerd, alsmede wat betreft de in de Republiek Moldavië voortgebrachte en door de autoriteiten van de

Republiek Moldavië officieel gecertificeerde zaaizaden van groenvoedergewassen,
en

- b) wat betreft de veldkeuringen die in Oekraïne voor gewassen voor de teelt van zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen worden uitgevoerd, alsmede wat betreft de in Oekraïne voortgebrachte en door de autoriteiten van Oekraïne officieel gecertificeerd zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen.

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Beschikking 2003/17/EG van de Raad wat betreft de gelijkwaardigheid van in de Republiek Moldavië verrichte veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van groenvoedergewassen en de gelijkwaardigheid van in de Republiek Moldavië voortgebracht zaaizaad van groenvoedergewassen, en wat betreft de gelijkwaardigheid van in Oekraïne verrichte veldkeuringen van gewassen voor de teelt van bietenzaad en gewassen voor de teelt van zaaizaad van oliehoudende gewassen en de gelijkwaardigheid van in Oekraïne voortgebracht bietenzaad en zaaizaad van oliehoudende gewassen

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Beschikking 2003/17/EG van de Raad³ is bepaald dat veldkeuringen van bepaalde gewassen voor de teelt van zaaizaad die in de in bijlage I bij die beschikking vermelde derde landen worden verricht onder bepaalde voorwaarden moeten worden beschouwd als gelijkwaardig aan overeenkomstig het Unierecht verrichte veldkeuringen en dat zaaizaad van bepaalde soorten dat in die landen is voortgebracht onder bepaalde voorwaarden moet worden beschouwd als gelijkwaardig aan zaad dat overeenkomstig het Unierecht is voortgebracht.
- (2) In 2022 heeft de Republiek Moldavië bij de Commissie een verzoek ingediend om gelijkwaardigheid te verlenen aan zijn systeem van veldkeuringen van zaaizaad van groenvoedergewassen, alsmede van in de Republiek Moldavië geproduceerd en gecertificeerd zaaizaad van groenvoedergewassen.
- (3) De Commissie heeft de desbetreffende wetgeving van de Republiek Moldavië onderzocht. In 2016 heeft zij ook een audit verricht van het systeem van officiële controles en certificering van zaaizaad van granen, groentegewassen, oliehoudende

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ Beschikking 2003/17/EG van de Raad van 16 december 2002 betreffende de gelijkwaardigheid van in derde landen verrichte veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad en de gelijkwaardigheid van in derde landen voortgebracht zaaizaad (PB L 8 van 14.1.2003, blz. 10)
<http://data.europa.eu/eli/dec/2003/17>

planten en vezelgewassen in de Republiek Moldavië en haar bevindingen in een verslag gepubliceerd⁴. Op basis van de audit concludeerde de Commissie dat de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de zaadcertificering in de Republiek Moldavië bekwaam zijn, over adequate voorzieningen beschikken en naar behoren functioneren. Deze autoriteiten zijn ook verantwoordelijk voor de veldkeuringen van zaadproducerende voedergewassen en voor de certificering van zaaizaad van groenvoedergewassen.

- (4) Op basis van het onderzoek van de wetgeving en de conclusies van de audit heeft de Commissie geconcludeerd dat de veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van groenvoedergewassen, de bemonstering, de tests en de officiële controles achteraf van zaaizaad van groenvoedergewassen naar behoren worden verricht en voldoen aan de voorwaarden van bijlage II bij Beschikking 2003/17/EG en Richtlijn 66/401/EEG van de Raad⁵.
- (5) In 2022 heeft Oekraïne bij de Commissie een verzoek ingediend om gelijkwaardigheid te verlenen aan zijn systeem van veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van *Beta vulgaris* (bieten), *Helianthus annuus* (zonnebloemen) en *Brassica napus* (koolzaad) en aan zaaizaad van die gewassen die in dat land worden geproduceerd en gecertificeerd.
- (6) In 2023 heeft Oekraïne bij de Commissie een ander verzoek ingediend om gelijkwaardigheid te verlenen aan zijn systeem van veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van *Glycine max* (sojabonen) en aan zaaizaad van die gewassen die in dat land worden geproduceerd en gecertificeerd.
- (7) De Commissie heeft de desbetreffende wetgeving van Oekraïne onderzocht. In 2015 heeft zij ook een audit verricht van het systeem van officiële controles en certificering van zaaigranen in Oekraïne en haar bevindingen in een verslag gepubliceerd⁶. Op basis van de audit concludeerde de Commissie dat de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de zaadcertificering in Oekraïne bekwaam zijn, over adequate voorzieningen beschikken en naar behoren functioneren. Deze autoriteiten zijn ook verantwoordelijk voor de veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen, en voor de certificering van zaaizaad van die gewassen.
- (8) Op basis van het onderzoek van de wetgeving en de conclusies van de audit heeft de Commissie geconcludeerd dat de veldkeuringen van gewassen voor de teelt van zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen, de bemonstering, de tests en de officiële controles achteraf van bieten-, zonnebloem-, koolzaad- en sojazaad naar behoren worden verricht en voldoen aan de voorwaarden van bijlage II bij Beschikking 2003/17/EG en Richtlijnen 2002/54/EG⁷ en 2002/57/EG⁸ van de Raad.

⁴ Final report of an audit carried out in the Republic of Moldova from 14 June to 21 June 2016 in order to evaluate the system of official controls and certification of seed and their equivalence with European Union requirements (in EN, FR en DE), <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/details/3667>

⁵ Richtlijn 66/401/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van groenvoedergewassen (PB L 125 van 11.7.1966, blz. 66) <http://data.europa.eu/eli/dir/1966/401/2022-09-01>

⁶ Final report of an audit carried out in Ukraine from 26 May 2015 to 4 June 2015 in order to evaluate the system of official controls and certification of cereal seed and their equivalence with European Union requirements (in EN, FR en DE), <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/details/3499>

⁷ Richtlijn 2002/54/EG van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het in de handel brengen van bietenzaad (PB L 193 van 20.7.2002, blz. 12) <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/54/2022-09-01>

- (9) De Republiek Moldavië is wat voedergewassen betreft toegelaten tot de programma's van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor de certificering van rassen van zaaizaad in het internationale handelsverkeer.
- (10) Oekraïne is wat betreft bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen toegelaten tot het OESO-programma voor de certificering van rassen van zaaizaad in het internationale handelsverkeer.
- (11) De Republiek Moldavië en Oekraïne beschikken over zaadlaboratoria die zijn erkend door de International Seed Testing Association. Dit feit biedt extra garantie over de kwaliteit van de inspecties en het in die landen geproduceerde zaaizaad en de naleving van de wetgeving van de Unie.
- (12) Derhalve is het passend de gelijkwaardigheid te erkennen van de veldkeuringen die in de Republiek Moldavië voor gewassen voor de teelt van zaaizaad van groenvoedergewassen worden uitgevoerd, alsmede van het in de Republiek Moldavië voortgebrachte en door de autoriteiten van de Republiek Moldavië officieel gecertificeerde zaaizaad van groenvoedergewassen.
- (13) Het is tevens passend de gelijkwaardigheid te erkennen van de veldkeuringen die in Oekraïne voor gewassen voor de teelt van zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen worden uitgevoerd, alsmede van het in Oekraïne voortgebrachte en door de autoriteiten van Oekraïne officieel gecertificeerd zaaizaad van bieten, zonnebloemen, koolzaad en sojabonen.
- (14) Beschikking 2003/17/EG moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,
- HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Beschikking 2003/17/EG

Bijlage I bij Beschikking 2003/17/EG wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 3

Adressaten

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

⁸ Richtlijn 2002/57/EG van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het in de handel brengen van zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen (PB L 193 van 20.7.2002, blz. 74)
<http://data.europa.eu/eli/dir/2002/57/2022-09-01>